

Tæt på DIN økonomi

Værdi af ændret daglig tilvækst!

Tilvækst: Værdien af øget daglig tilvækst med aktuelle priser gør, at slutfoderstyrken kan hæves med 0,2 FEsv/dag i mange besætninger, selv modregnet et fald i kødprocent -0,5 procentpoint.

Af Michael Groes Christiansen, specialkonsulent, mgc@seges.dk

Af alle produktivitetstal er værdien af ændret daglig tilvækst slagtegrise den mest økonomisk flyvske på besætningsniveau.

Ved ad libitum fodring kan man ikke styre daglig tilvækst, men er det så slemt, hvis den daglige tilvækst ellers ligger på et stabilt niveau?

Hvis bare man kunne få smågrise, så det passede med ens maksimale daglige tilvækst, så ville ad libitum fodringssystemer nemlig oftest være bedst i Danmark, måske lige bortset fra galtgrise med deres glubende appetit til sidst i vægtforløbet.

Desværre må man konstatere, at mange danske smågriser er en gang kompromiser, fordi niveauet for daglig tilvækst er forskelligt. Nogle har økonomisk optimum ved 12 ugers omsætningshastighed - andre ved 14 uger. Det hele ender oftest med et kompromis

på 13 ugers omsætningshastighed. Et kompromis, som koster flere af deltagerne på bundlinjen, nemlig dem, som ikke lige kan ramme en daglig tilvækst, hvor 13 ugers omsætningshastighed er optimal.

Ved restriktiv fodring kan man selv bestemme tilvækstniveau op til 'grisenes' naturlige ædelyst

Et af Seges' seneste forsøg med restriktiv fodring på forskellige slutniveauer viser, at 40 gram øget daglig tilvækst kan opnås ved at sætte slutfoderstyrken op med 0,2 FEsv/dag fra 3,2 til 3,4 FEsv/dag. Det koster bare -0,5 procentpoint i kødprocent. FEsv/kilo-tilvækst er uændret.

I sådanne tilfælde skal man ind og vurdere, hvor mange grise der kan have gavn af at hæve den daglige tilvækst. Andelen af grise, som påvirkes af øget daglig tilvækst, kan nemt vurderes i restriktive systemer som den procentandel

af grise, som er tilbage lige inden tvangstømning af en sti/ sektion.

Hvis denne andel er 100 procent, og der er 87 foderdage/hold, kan 40 gram/dag i øget daglig tilvækst øge slagtevægten med op til 2,66 kilo/slagtekrop for alle grise. Marginalfoderforbrug er her 2,65 FEsv/kg-tilvækst fra 30-115 kilo + 0,6 FEsv/kilo-tilvækst omkring slagting. Ganget med 1,31 fås merforbrug per kilo slagtekrop. Lavere kødprocent rammer alle leverede grise, uanset andel, der kan bruge den øgede daglig tilvækst til noget.

Normalt er det sådan, at der cirka er 40-60 procent af grise tilbage, når en sektion tømmes. Hvis dette er tilfældet, øges holdets gennemsnitlige slagtevægt kun med 1,33 kilo ved øget foderstyrke.

Som tabellen viser, kan +40 gram/daglig opnået via +0,2 FEsv/dag give en DB-ændring fra -4,4 kroner/gris til 7,9 kroner/gris. Resultat afhænger af, hvor godt besætningens foderstyrke til 87 foderdage ramte, inden foderstyrken blev justeret.

Break-even i dette eksempel er, at 36 procent af grisene skal kunne udnytte de ekstra 40 gram daglig tilvækst.

SEGES Innovation Ledelse og Økonomi

- Skrives af SEGES Innovation Ledelse og Økonomi med fokus på dataindsamling i besætninger, statistik, driftsøkonomi og rentabilitetsberegninger

Anbefalinger

- 1 Ved restriktiv fodring kan mindre daglig tilvækst veksles med en højere kødprocent, eller omvendt
- 2 Galtgrise skal have +0,2 FEsv/dag i slutfoderstyrke i forhold til sogrise for at vokse lige så hurtigt
- 3 Afregningsprinsniveau, egne foderomkostninger, staldudnyttelse til sidst afgør optimal slutfoderstyrke

Hvad er

- I et restriktivt fodringssystem styrer management, hvad grise kan æde per dag.
- Via dette kan daglig tilvækstniveau styres med +100 gram fra 3 til 3,8 FEsv/dag i slutfoderstyrke. Virkningen er aftagende.
- Galtgrise har en appetit, som er større end sogrise. Galtgrise kan æde 3,8 FEsv/dag 8 uger efter indsætning ved 30 kilo, sogrise kan først æde dette 11 uger efter indsætning.

%-grise som har gavn af øget daglig tilvækst	100	80	60	50	40	30	20	10	0
Øget slagtevægt alle grise i kg	2,66	2,13	1,59	1,33	1,06	0,80	0,53	0,27	0,00
Øget foderforbrug alle grise i FEsv/gris	11,6	9,3	7,0	5,8	4,7	3,5	2,3	1,2	0,0
Økonomi marginal DB/gris +40 gram/dag									
Ændret afregning, kr./gris	43,3	34,6	26,0	21,7	17,3	13,0	8,7	4,3	0,0
Ændret kødprocent afregning, kr./gris	-4,6	-4,5	-4,5	-4,5	-4,5	-4,5	-4,5	-4,4	-4,4
Øget foderomkostning, kr./gris	-30,9	-24,7	-18,5	-15,4	-12,3	-9,3	-6,2	-3,1	0,0
Ændring i DB i kr./gris	7,9	5,4	2,9	1,7	0,5	-0,7	-2,0	-3,2	-4,4

Tabel: Effekt af 0,2 FEsv/dag mere i slutfoderstyrke